

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **O. R.**, zastoupeného Mgr. Bc. Ivou Jónovou, advokátkou se sídlem Bozděchova 97/2, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2020, čj. OAM-12203-13/TP-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 7. 2020, čj. 16 A 50/2020-56,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 7. 2020, čj. 16 A 50/2020-56, **se ruší.**
- II. Žaloba **se odmítá.**
- III. Věc **se postupuje** Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců k vyřízení odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 9. 4. 2020, čj. OAM-12203-13/TP-2019.
- IV. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- V. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Bc. Ivě Jónové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **6 728 Kč**, která jí bude proplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 9. 4. 2020 žalobcovu žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, neboť shledal existenci důvodného nebezpečí, že by žalobce mohl

ohrožit bezpečnost státu [§ 75 odst. 2 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky]. Vycházel přitom z informace zpravodajské služby vedené v režimu „*důvěrné*“. Žalobu, kterou žalobce proti tomuto rozhodnutí podal, zamítl Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 29. 7. 2020. Soud se seznámil s obsahem utajované informace, na níž žalovaný založil své rozhodnutí, a shledal, že utajovaná informace obsahuje dostatek údajů potřebných ke zhodnocení její věrohodnosti a přesvědčivosti. Ve shodě se žalovaným pak dospěl k závěru, že by žalobce mohl ohrožit bezpečnost státu.

[2] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. Napadený rozsudek považuje za nepřezkoumatelný a zdůrazňuje, že neudělení trvalého pobytu by zasáhlo do jeho práva na soukromý a rodinný život.

[3] NSS dospěl k závěru, že napadený rozsudek je třeba zrušit, neboť k projednání věci chyběly podmínky řízení. Žaloba totiž byla podle § 68 písm. a) s. ř. s. nepřipustná. Otázka přípustnosti žaloby patří k těm podmínkám řízení, které je soud povinen zkoumat z úřední povinnosti. Až po ověření, že je žaloba přípustná, se může soud věcí zabývat po obsahové stránce. NSS se v této věci inspiroval nedávnými rozsudky v podobné věci.

[4] Podle § 68 písm. a) s. ř. s. je žaloba nepřipustná také tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k oprávněmu prostředku jiného.

[5] V rozhodnutí, jímž zamítl žádost o povolení k trvalému pobytu, poučil žalovaný stěžovatele o tom, že rozhodnutí nabývá právní moci oznámením a nelze proti němu podat odvolání (§ 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců). Naopak lze podle žalovaného podat žalobu k soudu.

[6] Právní otázkou, zda je proti rozhodnutím vyjmenovaným v § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců přípustné odvolání, se již NSS zabýval. Poprvé tak učinil v rozsudku ze dne 20. 8. 2020, čj. 6 Azs 192/2020-21, č. 4078/2020 Sb. NSS, jehož právní závěry dále převzal v mnoha dalších rozsudcích (ze dne 16. 9. 2020, čj. 1 Azs 211/2020-33; ze dne 27. 11. 2020, čj. 7 Azs 246/2020-26; nebo ze dne 21. 12. 2020, čj. 10 Azs 329/2020-32). V nyní posuzované věci NSS neshledal důvod se odchýlit od právního názoru, který byl již mnohokrát vyjádřen, a v podrobnostech odkazuje na citované rozsudky. V tomto odůvodnění NSS přebírá jen ty nejdůležitější argumenty.

[7] Podle § 170b odst. 1 zákona o pobytu cizinců lze proti rozhodnutí ministerstva podat odvolání ke komisi. Ustanovení § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců bylo s účinností od 1. 8. 2019 novelizováno zákonem č. 176/2019 Sb. Nyní se v něm stanoví, že rozhodnutí ministerstva vydaná z důvodů, které plynou z ustanovení zde vyjmenovaných, nabývají právní moci oznámením. V taxativním výčtu je zahrnut také § 75 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců, který byl použit v nynější věci.

[8] Podle závěrů NSS ve výše uvedených rozsudcích nelze ze samotného textu novelizovaného § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců dovodit, že se jím vylučuje odvolání

pokračování

proti tam uvedeným rozhodnutím. Úvahy vycházející z právní teorie, podle nichž není možné napadat pravomocné rozhodnutí řádným opravným prostředkem, jsou sice obecně platné, avšak nemohou překonat situaci nastolenou neuváženým zásahem zákonodárce do zákona o pobytu cizinců. S ohledem na znění § 170b odst. 1 zákona o pobytu cizinců to znamená, že je odvolání připuštěno i proti těmto pravomocným rozhodnutím. Nelze souhlasit s tím, že novela sice nevyloučila právo na odvolání výslovně, ale fakticky se tak stalo. Právo na odvolání, které plyne z výslovného znění § 170b odst. 1, totiž nemůže být popřeno textem § 168 odst. 3, který o odvolání vůbec nepojednává (rozsudek 6 Azs 192/2020, bod 14, a navazující judikatura).

[9] Proto NSS v této věci nemohl postupovat jinak než napadený rozsudek zrušit, neboť krajský soud měl žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. Jestliže již v řízení před soudem byly důvody pro odmítnutí návrhu, rozhodne o tom samotný NSS současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). NSS tedy současně odmítl žalobu.

[10] Jak dále vyplývá ze správního spisu, žalovaný nesprávně poučil stěžovatele o tom, že proti napadenému rozhodnutí není přípustné odvolání. Protože stěžovatel podal žalobu v důsledku tohoto nesprávného poučení, postoupil NSS jeho věc k vyřízení odvolání příslušnému odvolacímu správnímu orgánu (§ 46 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.), kterým je Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců.

[11] Jelikož NSS rozhodl současně se zrušením rozsudku i o odmítnutí žaloby, rozhodl také o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Byla-li žaloba odmítnuta, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s.). Do těchto nákladů řízení patří jak náklady vzniklé v řízení před krajským soudem, tak i náklady, které vznikly v řízení o kasační stížnosti. Účastníci tak nemají právo na náhradu nákladů řízení ani před krajským soudem, ani před NSS.

[12] Stěžovateli byla v kasačním řízení ustanovena advokátka, které náleží odměna za dva úkony právní služby [převzetí a příprava zastoupení a sepsání kasační stížnosti, § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif)]. U NSS proběhlo řízení ve skutkově obdobné záležitosti (1 Azs 303/2020), advokátka Mgr. Bc. Iva Jónová v něm zastupovala i stěžovatelovu sestru a činila ve věci společné úkony. U společných úkonů při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 % (§ 12 odst. 4 advokátního tarifu).

[13] Ustanovené advokátce tedy v nyní projednávané věci přiznal soud odměnu za dva úkony právní služby sníženou o 20 %, tj. 2 x 2 480 Kč, a paušální částku ve výši 2 x 300 Kč za dva úkony právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Částku 5 560 Kč soud zvýšil o 1 168 Kč připadající na daň z přidané hodnoty, kterou je advokátka jako plátkyně povinna odvést. Celkově tedy advokátce náleží odměna za zastupování ve výši 6 728 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. ledna 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu